

МОТИВАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Шановні члени журі!

Тема мого дослідницького проєкту – «Правова культура сучасних тинейджерів у контексті формування їхніх ціннісних орієнтацій».

Я сама є підлітком і багато спілкуюсь з іншими тинейджерами. Ми обговорюємо різні болючі для нас проблеми, однією з яких є, на думку моїх друзів, відсутність у них того обсягу прав, які є у дорослих (наприклад, права водіння авто, права на працю, право розпоряджатися своїми грошовими коштами, відкривати банківські рахунки, право самостійно звертатися до державних органів з різних питань тощо). Однак в процесі спілкування з друзями, я несподівано для себе з'ясувала, що багато хто з них вважає, що можна не дотримуватися законів, оскільки вони не працюють в нашій державі, і досягати своїх цілей іншими засобами. Це спонукало мене провести більш ґрунтовне опитування щодо ставлення до державно-правових інституцій тинейджерів регіону, де я проживаю, результати якого мене вразили. Водночас всі мої друзі хочуть жити у цивілізованій державі з високими соціальними стандартами та гарантіями. У свою чергу це змусило мене звернутися до поглибленого вивчення теоретичних напрацювань у галузі філософії та права щодо держави, права, правової культури та ціннісних орієнтацій особистості, процесу їх формування.

Я зацікавилася вивченням філософії, а у 2018 році випробувала власні сили на Всеукраїнській олімпіаді з філософії для школярів, здобувши 2 місце англomовної секції. У Всеукраїнській олімпіаді з філософії для школярів, яка проходила у 2019 – 2020 році я посіла 1 місце. У травні 2020 року я вже вдруге стану учасником Міжнародного етапу олімпіади з філософії. За цей час я зрозуміла, що філософія є найбільш пізнавальною з усіх суспільних наук, які беруть початок саме з неї. Я вважаю, що без хоча б початкових знань з філософії людина не може мати уявлення про цілісну картину світу, не може пізнати сутність багатьох речей. Філософія збагатила мій внутрішній світ, поставила переді мною багато питань, відповіді на які можна шукати все життя, і цей пошук є надзвичайно цінним, він змушує мислити, запитувати, читати, шукати, комунікувати. На платформі Prometheus я прослухала он-лайн курс з філософії Василя Піхоровича, особливо мені сподобалась висвітлена ним проблема цінностей у сучасному світі.

Протягом останніх років я цікавилась також правознавством, будучи переможцем обласного етапу олімпіади з правознавства, учнем-членом відповідної секції МАН і посівши у минулих роках (2018, 2019 роках) призові місця на Всеукраїнському етапі конкурсу-захисту (3 та 2 місце). Проте я зрозуміла, що не можна пізнати право, не запитавши про його сутність, про його походження та цінність, тож звернулася і тут до філософії.

У ході дослідження я всіляко прагнула обговорити свої опрацювання як з філософами, так і з однолітками. Зокрема, я брала участь у круглому столі учнів-членів МАН «Вплив світового інтелектуального й мистецького спадку людства на формування особистості» в рамках Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Дні науки філософського факультету – 2019», що відбувся 23 квітня в місті Києві, а також навчалася у Всеукраїнській

літній (6-12 липня 2019 року) та була учасником Всеукраїнської наукової профільної школи з філософії МАН України (6-9 лютого 2020 року), де мала змогу взяти участь у палких дискусіях щодо проблем сучасних тинейджерів. На мій подив, зв'язок між праворозумінням (і відповідно рівнем правової культури) та бажанням людини дотримуватися правомірної поведінки не завжди був очевидним для моїх співрозмовників. Також, на превеликий жаль, мені довелося писати свою роботу без наставника-науковця, однак я не полишаю надії, що ще зустріну однодумців, які розділятимуть мої погляди на порушену проблему і будуть готові до активних дій для її вирішення. Адже під час написання роботи я спілкувалася з декількома викладачами філософії регіональних вузів, які одноголосно зауважили мені, що ідея викладання філософії в школі з окремими розділами, присвяченими філософії права (це одна із рекомендацій моєї роботи, що має на меті підвищення рівня правової культури тинейджерів та формування у них цілісного правового світогляду) є недоцільною, оскільки навіть студенти вузів не розуміють цей предмет, вважають його важким і взагалі непотрібним. Як-то кажуть, коментарі зайві.

Проведене мною в ході дослідження опитування тинейджерів засвідчило фрагментарність та неточність правових знань підлітків, зневіру у державно-правові інституції, невизнання цінності права більшістю респондентів, бажання вирішувати проблеми та досягати своєї мети неправовими засобами. Криза правових ціннісних орієнтацій – явище, яке охоплює все наше суспільство, дорослих і дітей, політиків і пересічних громадян. Своєю науково-дослідницькою роботою я намагалася привернути увагу до цієї проблеми, особливо актуальної щодо тинейджерів, оскільки мине декілька років і саме вони будуть розв'язувати складні суспільні проблеми, братимуть участь у право- та державотворенні, спираючись на власні ціннісні орієнтації. Від процесу роботи над своїм проектом я отримала велике задоволення, в майбутньому я хочу продовжити розробку цієї проблематики, поглибити свої знання. Щодо професійного вибору, то мене приваблює юридична практика, але не будь-яка, а лише чесна та добросовісна допомога людям, які потребують захисту своїх прав.

З повагою

Катерина Сергієнко